

Koponen Ville

Villeimmät joululaulut

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi

Musiikin koulutusohjelma

Opinnäytetyö

5.5.2015

Tekijä(t) Otsikko	Ville Koponen Villeimmät joululaulut
Sivumäärä Aika	21 sivua + DVD + 1 liite 5.5.2015
Tutkinto	musiikkipedagogi (AMK)
Koulutusohjelma	musiikin koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	musiikkipedagogi
Ohjaaja(t)	MuT Annamari Pölhö
<p>Järjestin Villeimmät joululaulut -konsertin Joensuun konservatoriolla 13.12.2014. Tavoitteenani oli järjestää jouluihin kuuluva konsertti, missä olisi rento ja mukava tunnelma. Halusin myös kokea, millaista on järjestää laajamittainen konsertti itse. Tein konserttiin kaikki sovitukset sekä sävelsin myös kolme uutta joululaulua. Konsertissa esiintyi kokoamani ja harjoituttamani jouluorkesteri kahden laulusolistin kanssa.</p> <p>Työssäni luon katsauksen prosessiin sovitusten kirjoittamisesta aina konserttiin saakka. Opinnäytetyöni sisältää kirjallisen osion lisäksi DVD-taltiointin konsertista.</p> <p>Tämä projekti kehitti taitojani sovittajana, säveltäjänä, organisoijana, pedagogina ja kapellimestarina.</p>	
Avainsanat	joululaulut, sovittaminen, säveltäminen

Author Title	Ville Koponen Ville´s Wildest Christmas Carols - A Report on Organizing a Concert
Number of Pages Date	21 pages + DVD + 1 appendix 5 May 2015
Degree	Bachelor of Music
Degree Programme	Music
Specialisation Option	Music Pedagogy
Supervisor	Annamari Pöyhö, DMus
<p>As my final project, I arranged a concert, Ville's Wildest Christmas Carols, at the Joensuu Conservatory on 13th December 2014.</p> <p>My objective was to make a Christmas concert, where the atmosphere would be pleasant and relaxed. I also wanted to have the experience of organizing a whole concert myself. All the arrangements played in the concert were made by me and I also composed three completely new Christmas carols. The songs were performed by The Christmas Orchestra and two soloists. An important part of the project was rehearsing the music with them.</p> <p>In this report, I describe the process of making the arrangements. My thesis also contains a DVD-recording of the concert.</p> <p>The project developed my pedagogical and management skills.</p>	
Keywords	Christmas carol, arrangement, composing

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Prosessi	2
2.1	Ensimmäiset harjoitukset	5
2.2	Toiset harjoitukset ja konsertti	6
3	Sovittamisesta	8
4	Kappaleiden esittely	10
4.1	Tonttuparaati	10
4.2	Joululaulu	10
4.3	Joulun tähdet	11
4.4	Sylvian joululaulu	11
4.5	On joulu tullut taas	12
4.6	Konstan joululaulu	13
4.7	Jouluaamu	13
4.8	Tähti tähdistä kirkkain	13
4.9	Maailma jääkukkien takana	14
4.10	Oi jouluyö	14
4.11	Joulupaketti – joululaulupotpuri	15
4.11.1	Tonttujen jouluyö	15
4.11.2	Varpunen jouluaamuna	15
4.11.3	Koska meillä on joulu	16
4.11.4	Heinillä härkien	16
4.11.5	Jouluyö, juhlayö	17
4.12	Arkihuolesi kaikki heitä	18
5	Pohdinta	18
	Lähteet	21
	Liitteet	
	Liite 1. Käsiohjelma	

1 Johdanto

"Haluan toteuttaa konsertin, missä tuttuja ja vähän tuntemattomampiakin joululauluja on sovitettu pienelle orkesterille ja laulusolisteille. Konsertin on tarkoitus olla monipuolinen. Haluan sen sisältävän sekä perinteisiä klassisia teoksia, että myös viihteellisempää musiikkia sekä mahdollisesti yhden lastenlaulunkin. Haluan, että konsertti olisi minun näköiseni. Haluan myös, että konsertin toteuttaminen on mukavaa. Minulle oli tärkeää, että produktiossa kaikilla - niin solisteilla, muusikoilla kuin yleisölläkin on hyvä fiilis." Näin kirjoitin päiväkirjaani elokuussa 2014. Olin pitkään haaveillut konsertin toteuttamisesta, jossa voisin hyödyntää monipuolisuuttani muusikkona. Olen aina kokenut itseni enemmän moniosaajaksi kuin suureksi solistiksi ja yhden instrumentin taitajaksi.

Jo melko nuorena olen tehnyt pieniä sävellyksiä ja vuosien ajan kuljettanut mielessäni monenlaisia ideoita. Kuitenkin musiikin ja visioiden saaminen oman pään sisältä paperille ja lopulta kuulijoille on ollut huomattavasti harvinaisempaa. Miettiessäni opinnäytetyön aihetta ensimmäisen kerran, oli aivan selvää, että se liittyisi nimenomaan säveltämiseen. Ideoita ehti tulla ja mennä. Kuitenkin erityisen vaikeaa oli löytää punaista lankaa konsertille.

Olin alun perin suunnitellut toteuttavani opinnäytetyönä konsertin, jossa olisi vain ja ainoastaan omia sävellyksiäni. Olin suunnitellut tekeväni sävellyksiä ystävilleni ja kollegoilleni, jotka sitten saisivat kantaesittää heille sävelletyt kappaleet konsertissani. Tavoitteenani oli myös valmistaa jokin isompi kokonaisuus. Tuolloin kaavailin peräti sekä jousi- että puhallinkvintettoja. Ideana oli, että harjoituttaisin itse konsertissa esitettävät kappaleet. Esiintyjä konserttiin olisi tullut eri puolilta Suomea.

Suunnittelin tämän tyylistä konserttia vielä kesäkuussa 2014, mutta minulla ei ollut mitään ideaa konsertin fokuksesta. Tässä vaiheessa aloin ensimmäistä kertaa harkita mahdollisuutta, etteivät kaikki kappaleet olisikaan omia sävellyksiä. Ajattelin, että jos saisin koottua konsertin jonkun tietyn aiheen ympärille, löytäisin kenties myös sen kuuluisan punaisen langan.

Kun lopulta sain tyttöystävältäni idean joululauluista, sain aivan uutta suuntaa ja intoa projektin eteenpäinviemiseen. Olen aina rakastanut joululauluja ja joulua yleensäkin.

Olin myös tehnyt edellisvuosina joululaulusovituksia kontrabasso-oppilailleni. Lisäksi tällainen prosessi kehittäisi myös pedagogisia taitojani.

Vaikka olin saanut fokuoitua konsertin aiheen joululauluihin, koin silti melko pitkään punaisen langan olevan hukassa. Ideoita kyllä oli moneen suuntaan, mutta ne eivät oikein tavoittaneet toisiaan. Halusin toteuttaa monipuolisen, mutta selkeän kokonaisuuden.

Kaikesta huolimatta tämä prosessi huipentui 13.12.2014 Joensuun konservatorion konserttisalissa, kun Villeimmät joululaulut kajahtivat ilmoille. Toimin tässä noin tunnin pituisessa joulukonsertissa niin sovittajana, kapellimestarina, muusikkona, juontajana kuin tuottajanakin. Sävelsin myös kolme uutta joululaulua konserttia varten. Tässä opinnäytetyössä käyn läpi monipuolisen ja haastavan prosessin konsertin järjestämisestä, sovitusten tekemisestä sekä teosten harjoittamisesta.

2 Prosessi

Aiemmin ajatellessani tekeväni omia sävellyksiä, oli jo ystäväni Emma Piitulainen luvannut laulaa säveltämäni kappaleen. Nyt ajattelinkin, että konsertti voisi rakentua laulusolistien ympärille. Ehdotin Emmalle tätä ja hän innostui ajatuksesta. Pian tämän jälkeen sain värvättyä Samuli Moilasen toiseksi laulusolistiksi.

Minulla oli myös selvä visio siitä, että haluaisin koota kunnollisen orkesterin. Minulle ei riittänyt pieni säestyskokoonpano, vaan halusin todellakin että konsertissa nähtäisiin orkesteri, joka toimisi parhaimmillaan kuin pienimuotoinen sinfoniaorkesteri. Ideani oli koota kokoonpano, jonka kanssa saisin toteutettua konsertin ammattimaisesti ja hyvin tiiviillä aikataululla. Varasin siis heti elokuun alussa Joensuun konservatorion salin viikonlopuksi kaksi viikkoa ennen konserttia sekä kokonaan konserttipäiväksi.

Syksyn mittaan kokosin orkesteria, joka käsitti lopulta pianistin, kahdeksan viulistia, kolme alttoviulistia, kolme sellistiä, kontrabassistin, huilistin, oboistin, klarinetistin, fagotistin, käyrätorvistin, trumpetistin sekä lyömäsoittajan. Orkesterissa soitti perheenjäseniäni sekä muusikkoystäviäni eri puolelta Suomea. Pyysin mukaan myös tuttuja soittajia Joensuun kaupunginorkesterista. Monet olivat tulossa heti, vaikka painotin, etten pystyisi maksamaan lainkaan palkkiota. Olin tästä hyvin ilahtunut.

Saadessani orkesterin kasaan oma roolini alkoi hahmottua. Alun perin olin ajatellut soittaa suurimmassa osassa kappaleista itse mukana. Kuitenkin tajusin, että koska orkesteri oli jo sen verran mittava, se tarvitsi kapellimestarin. Päätin siis itse tarttua puikkoon.

Kesän 2014 aikana olin säveltänyt Emmaa varten ensimmäisen kappaleen, josta kuitenkin puuttuivat sanat. Aloin sittemmin epäillä myös tekemääni melodiaa ja yritin parannella sitä kuitenkin onnistumatta. Lopulta annoin koko kappaleen jäädä taka-alalle ja päätin keskittyä muihin aiheisiin.

Seuraavaksi lähdin työstämään kahta Samulille tarkoitettua kappaletta sekä joululaulupotpuria orkesterille. Luomiseni oli kuitenkin hyvin tukossa. Minusta tuntui, etten keksinyt mitään. Jouduin useaan kertaan luovuttamaan kesken työskentelyn, koska en vaan yksinkertaisesti saanut mitään paperille. Minulla oli kuitenkin samanaikaisesti myös melkoisia paineita, koska olin varannut solistit ja tasokkaan orkesterin. Nämä paineet saivat oloni hetkittäin melko ahdistuneeksi.

Käänteentekeväksi muodostui viikko Kuopiossa, lokakuussa 2014. Olin taas pitkään tuskailut saamatta mitään aikaiseksi. Lähdin Kuopioon sillä ajatuksella, että kenties maisemanvaihdos auttaisi saamaan uusia ideoita. Kuopiossa käydessäni esittelin hengentuotteitani säveltäjä ja teorianopettaja Jouni Kuroselle. Sain häneltä hyvää palautetta, joka oli ensiarvoisen tärkeää. Aloin ymmärtää, että tekemistäni jarrutti ennen kaikkea epävarmuus. Minulla ei ollut tarkkaa käsitystä siitä, oliko teoksistani mihinkään. Pian tämän jälkeen sain myös apua sanoituksiin ja konsertin suunnitteluun ystäväiltäni sekä tyttöystävältäni. Tämä kannusti minua eteenpäin.

Ystäväni Tähti Oksanen oli luvannut kirjoittaa minulle sanat, joista saisin sävellettyä Emmalle laulun. Yhtenä iltana teekupposten äärellä pohdimme Tähdän kirjoittamia sanoituksia ja muutimme sanan sieltä täältä. Tulimme siihen lopputulokseen, että laulu kaipaisi vielä yhden säkeistön. Tähti lupasi miettiä asiaa ja heti seuraavana iltana sanat olivatkin sähköpostissani. Tämän jälkeen tein sanoihin melodian. Sittemmin tein siihen vielä uuden melodian, joka oli huomattavasti parempi.

Nyt vielä puuttui juhlava kappale Samulille, jonka olin luvannut säveltää. Ongelmaksi muotoutui jälleen sanoitus. Tässä vaiheessa olin jo lyönyt hanskat naulaan sen osalta, että itse ryhtyisin sanoja kirjoittamaan. Tyttöystäväni Anne riensi hätiin ja lupasi tehdä

sanat Samulin kappaleeseen ja samalla myös melodiaan, jonka olin jo aiemmin säveltänyt kesällä.

Joulukuun alkaessa hämmöttää olin myös havahtunut siihen, että konsertista pitäisi tehdä juliste. Pyysin tuttua graafikkoa Eetu Haverista apuun. Kerroin, että olin ajatellut julistetta, missä olisi kuvat solisteista ja minusta. Kerroin myös ajatelleeni jonkinlaista lumihietale-aihetta ja että konserttimainos saisi olla värikäs. Eetu tarttui toimeen ja pian sain sähköpostiini luonnoksia Eetun tekemistä konserttijulisteista. Innostuin niistä todella paljon! Koko konsertti konkretisoitui uudella tavalla, kun näin siitä tehdyn hienon mainoksen. Seuraavalla viikolla kävin viemässä julisteita eri puolelle Joensuuta, kirjastoon, kauppojen ilmoitustauluille, kahviloihin sekä tietysti konservatoriolle, missä konsertti pidettäisiin.

Kuvio 1. Eetu Haverisen tekemä mainosjuliste konsertista.

Viimeisellä viikolla ennen harjoituksia tein sovituksia täyttä häkää. Olin todellakin onnistunut saamaan kiireen aikaan. Olo oli kuin joulutontulla Korvatunturilla - oli jatkuva huiske päällä kellon ympäri! Kuitenkin ensimmäisiin harjoituksiin sain kuin sainkin suurimman osan materiaalista valmiiksi. Kaikilla oli nuotit, joista soittaa ja myös solistien uusiin lauluihin olivat sekä sävelet että sanat. Joitain nuotteja kyllä tiesin joutuvani parantelemaan vielä harjoitusten jälkeen.

2.1 Ensimmäiset harjoitukset

Ensimmäiset harjoitukset olivat Joensuun konservatoriolla 28.–29.11. Olin samana päivänä käynyt Emman ja pianistimme kanssa läpi Emman kappaleet. Jotkut sävellajit eivät sopineet Emman äänialaan, mutta onneksi Sibelius-ohjelmalla transponoiminen kävi helposti.

Ensimmäisenä harjoituspäivänä paikalla oli vain pieni määrä jousisoittajia, huilisti ja trumpetisti. Harjoittelimme ensin Emman kappaleiden säestykset. Aluksi oli vähän epäselvyyttä pomppamerkkien kanssa. Sibelius-ohjelma oli heittänyt merkit epämääräisesti nuottiin, mutta onneksi saimme aikamme tutkittuamme selville, mihin tahtiin pomppamerkki kuului. Emman tullessa mukaan harjoittelu sujui mutkattomasti orkesterin ollessa selvillä kappaleiden rakenteista. Lopuksi kävimme läpi kaikki Samulin laulujen säestykset.

Olin vähän jännittänyt orkesterin eteen menemistä. Vaikka olin aiemmin johtanut lastenorkestereita, oli tilanne kuitenkin aivan uusi kun orkesterissa oli ammattimuusikoitakin. Koin kuitenkin yllättävän luontevana orkesterin edessä heilumisen.

Toisena harjoituspäivänä paikalla olikin jo isompi orkesteri. Olin edellisenä yönä vielä viimeistellyt *Joululaulupotpuriani* ja nyt se soitettiin sitten ensimmäisen kerran. Olin positiivisesti yllätynyt. Pahin pelkoni oli, etteivät tekemäni sovituksset toimisi lainkaan orkesterilla. Olin kuitenkin onnekseni ollut väärässä. Katsoimme myös Samulin kappaleet. Kaikki laulut toimivat hyvin ja Samuli oli erittäin tyytyväinen orkesteriin ja sovituksiini. Olin tästä helpottunut.

Ainut harmi oikeastaan oli se, ettei Emma päässyt näihin harjoituksiin ollenkaan.

Kahdessa Emman laulussa oli isompi orkesteri ja olisi ollut hyvä katsoa niitä solistin kanssa. Harjoittelimme kuitenkin kappaleita, eikä niissä ollut mitään suuria ongelmia.

Ison orkesterin ollessa koolla kapellimestarin tehtävä korostui. Aina en ollut aivan varma, miten johtaa mikäkin kohta tai miten näyttää sisääntuloja soittajille. Sain tähän kuitenkin vinkkejä orkesterilaisilta. Tämä olisi saattanut tuntua jossain tilanteessa nöyryyttävältä, mutta olin asennoitunut koko produktioon niin, että olin oppimassa uusia asioita ja tein selväksi myös orkesterilaisille, että toivon saavani palautetta niin sovituksista kuin johtamisestakin.

Kuvio 2. Kuva ensimmäisistä harjoituksista. Huomaa, kuinka lattia on täynnä partituureja!
(Kuva: Samuli Moilanen)

Kun harjoitukset olivat ohi, olin iloinen, mutta myös kuolettavan väsynyt. Olin nukkunut viimeisen kahden vuorokauden aikana alle kolme tuntia. Olin väsäntyt viimeisiä sovituksia henkijieverissä. Kuitenkin olin saanut onnekseni huomata, että kirjoittamani materiaali todellakin toimi orkesterilla ja tämän voimalla tein vielä kaksi sovitusta, *Konstan joululaulun* ja *Tonttuparaatin* sekä kirjoitin uudet nuotit jousille säveltämästäni *Jouluaamu*-kappaleesta.

2.2 Toiset harjoitukset ja konsertti

13.12.2014 oli viimein päivä, jota olin odottanut ja pelännyt heinäkuusta saakka. Edellisenä iltana olin vielä viimeistellyt sovituksen laulusta *Arkihuolesi kaikki heitä* ja tehnyt käsiohjelman loppuun konservatorion kirjastonhoitajan kanssa. Saavuin konservatoriolle jo ajoissa ja tulostin vielä viimeisiä nuotteja orkesterilaisille. Sitten aloin kytkeä mikrofoneja, jotka olin saanut lainaksi konservatoriolta. Tarvittiin kaksi mikkiä, toinen Emmaa varten ja toinen minun taustalauluani ja juontoani varten. Ilmeni heti ongelmia, kun mikit eivät alkaneetkaan toimia ja kaiuttimet särisivät pahaenteisesti. Onneksi orkesterimme oboistilla oli kokemusta äänitekniikan kanssa ja hän sai asian selvitettyä.

Sitten harjoittelimme ensi kertaa Emman ja ison orkesterin kanssa. Soitin itse vahvistettua kontrabassoa konserttimestarin toimiessa liiderinä näissä kappaleissa. Emman oli kuitenkin vaikea kuulla itseään ja totesimme, että Emma tarvitsi lavalle vielä monitorin. Saimme erään musiikinopiskelijan virittämään monitoria samalla kun harjoittelimme uuden *Tonttuparaatin*, potpurin ja Samulin kappaleet. Välillä oli joku partituuri hukassa, onnistuin hukkaamaan vieläpä tahtipuikonkin, mutta harjoitukset etenivät kuitenkin ihan hyvää vauhtia. Minulla tosin ei ollut sellainen olo. Minusta tuntui, että kaikki oli menossa ihan pieleen. Saimme kuitenkin lopulta harjoiteltua kaikki kappaleet, encorea myöten. Muiden lähtiessä tauolle ennen konserttia, minä vielä kirjoitin selventäviä sointumerkkejä omiin bassonuotteihini ja sitten kävin nopeasti kotona vähän levähtämässä.

Sitten oli konsertin aika. Minua jännitti. Huomasin, että paikalla oli ihmisiä aika paljon. Halusin pysytellä poissa ihmisten ilmoista ennen konsertin alkua, joten pysyttelin yksin erillisessä käytävässä, josta sitten orkesterin virityksen jälkeen siirryin lavalle.

Konsertti sujui hyvin. Joissain kappaleissa oli hieman rytmisiä ongelmia. *Koska meillä on joulu* -kappaleen aikana lähes kaikki soittajat putosivat hetkeksi kärryiltä, joten lauloin hetken aikaa melodiaa kunnes löysimme taas toisemme uuden harjoituskirjaimen kohdalla.

Olin hieman jännittänyt juontojani, mutta tilanteen tullen ne sujuivat ihan hyvin. En ollut kirjoittanut itselleni mitään muistilappuja, koska niiden kanssa olisi voinut tulla turhaa sähläystä. Kerroin omin sanoin kappaleista ja solisteista muutamissa väleissä. Varoin kuitenkin puhumasta liikaa, koska tiesin yleisön tulleen kuuntelemaan minun höpinöitteni sijaan joululauluja. Kajautettuamme vielä encoren *Arkihuolesi kaikki heitä*

ja yleisön taputtaessa innokkaasti koin onnistuneeni. Vaikka hetkittäin oli näyttänyt toivottomalta, olin saanut järjestettyä hyvän ja jouluisen konsertin.

Kuvio 3. Valokuva kenraaliharjoituksista. Tässä koko orkesteri on viimein paikalla. (kuva: Emma Piitulainen)

3 Sovittamisesta

Tein sovituksia pääasiassa Sibelius-ohjelmalla. Olin käynyt Sibelius-kurssin vuosia aikaisemmin ja varsinkin alkuvaiheessa taidot olivat selvästi ruosteessa. Työskentelyä haittasi jatkuva "mistäköhän saisin sen ja sen asian nuottiin" -tyyppinen tuskailu. Pikku hiljaa aloimme löytää yhteisiä säveliä Sibelius-ohjelman kanssa.

Työskentelin hyvin erilaisissa paikoissa. Aluksi tein töitä lähinnä kotonani, mutta lähempänä konserttia tajusin, ettei sellainen työskentelytapa toimi minulla. Kotona oli liikaa muita ärsykejä, jotka veivät huomion muualle. Työskentelin sittemmin

kahviloissa, kirjastossa ja junamatkoilla. Minulle oli tärkeää joka tapauksessa päästä pois kotoa ja saada siten parannettua keskittymistä työskentelyyn.

Tein sovituksia eri tavoin. Lähtökohtaisesti pyrin hyödyntämään nuottivihkoa johon rakentelin luonnoksen kappaleesta. Kirjoitin ensin ajatteleman harmonian ideat sointumerkkeinä paperiin. Tämän jälkeen kirjoitin luonnokset lähes aina kaikkien sääntöjen vastaisesti suoraan partituurimuotoon. Monesti kuulee sanottavan, että ensin kannattaisi kirjoittaa ns. pianosatsi ja sen jälkeen lähteä vasta kirjoittamaan stemmoja instrumenteille. Minulle oli kuitenkin helpompaa kirjoittaa musiikki suoraan partituuriksi. Partituuriluonnoksen hyvä puoli oli myös siinä, että pystyin nopeasti lisäämään jonkun mieleen tulleen teemanpätkän suoraan kyseiselle instrumentille. Jotkut sovitukset kirjoitin suoraan Sibelius-ohjelmalla. Tämän hyvä puoli oli se, että pystyi kuulemaan saman tien, jos joku asia oli pielessä. Huono puoli oli se, että koin usein nuotinkirjoitus-ohjelman tappavan luovuuden, varsinkin kamalilla midisoundeillaan.

Varsinkin produktion alussa jumituin äänenkuljetusohjeiden ja eri muusikoilta sekä opettajilta vuosien varrella kuulemien mielipiteiden viidakkoon siitä, millainen on hyvä sovitus. Olin hetkittäin aivan lukossa, kun koin kaikkien asioiden sovituksissani olevan väärin. Lopulta, kun kiire alkoi olla huipussaan, oli pakko unohtaa muiden mielipiteet ja toimia niin kuin parhaaksi näin. Jälkiviisaana voin sanoa, että mikäli olisin saanut tästä ajatuksesta kiinni aikaisemmin, olisin säästänyt omia hermojani aika lailla.

Työskentelyni oli välillä hyvin poukkoilevaa. Yllättäen mieleeni tulikin joku teema, jonka kävin kirjoittamassa huilulle, sitten vaihdoin kokonaan kappaletta ja aloin kirjoittaa siihen uutta alkusoittoa ja siitä taas hyppäsin uuteen kappaleeseen. Tällainen työskentelytapa oli välillä hyvin väsyttävää ja varmasti osaltaan hidasti koko produktion eteenpäin viemistä. Yksi syy poukkoilevaan työskentelyyn oli varmasti myös kiire. Minulla oli jatkuva paniikki päällä. Vaikka tiesin, että olisi ollut järkevää keskittyä yhteen asiaan kerrallaan, en kyennyt rauhoittumaan yhden asian äärelle, vaan yritin tehdä kaiken yhtä aikaa.

4 Kappaleiden esittely

4.1 Tonttuparaati

Tonttuparaati on saksalaisen Kurt Noackin (1893–1945) sävellys vuodelta 1912. Tonttujen lisäksi oliot kappaleessa ovat olleet milloin keijuja, milloin kääpiöitä. *Tonttuparaati* -sovituksen tein viimeisenä. Minun oli alun perin tarkoitus säveltää juhlallinen alkusoitto konsertin avausnumeroksi, mutta ajan ja resurssien puutteen vuoksi jouduin luopumaan ajatuksesta. Minulle oli tärkeää, että avausnumero olisi reipas ja iloinen. Sen piti olla sellainen kappale, joka polkaisisi vauhdikkaasti konsertin käyntiin. Loppupeleissä minulla oli kaksi vaihtoehtoa: *Nisse-polkka* tai *Tonttuparaati*. Jälkimmäinen veti pidemmän korren juuri tunnelmansa ja reippautensa vuoksi. *Tonttuparaati* oli muutenkin minulle tutumpi kappale. Olin kuunnellut sitä lapsena kasetilta *Ti-Ti nallen joulu* (1992). *Tonttuparaati* on kappale, jonka kuuluu mennä eteenpäin koko ajan. Tällä ajatuksella kirjoitin melodian vaihtumaan eri soittimille melko tiheäänkin tahtiin. Esim. alussa melodia alkaa huilulla ja oboella, mutta pian sen nappaavatkin klarinetti ja fagotti. Alussa melodia on leikkisä ja loppua kohden se muuttuu juhlalliseksi ja leveäksi viulujen soittamana.

4.2 Joululaulu

Olin alun perin ajatellut tehdä sovituksen Esa-Markku Juutilaisen sävellyksestä *Hiutaleet hiljaa leijailee*. Emma Piitulaisen kanssa keskustellessa ilmeni, että hän oli juuri ottanut ohjelmistoonsa *Joululaulun*, jossa puhutaan myös hiutaleista. Tämän vuoksi päätinkin ottaa tämä konserttiohjelmistoon. Laulun on säveltänyt yhdysvaltalainen muusikko Mel Tormé. Alkuperäiset sanat siihen kirjoitti Robert Wells ja sen on suomentanut Riikkamaria Paakkunainen. Kirjoitin laulusta tarkoituksella melko yksinkertaisen ja utuisen hyödyntäen jousisoittimia, jotka soittavat koko kappaleen ajan sointumattoa, puhaltimien kommentoimissa taustalla. Tässä laulussa oli myös vahvistettu kontrabasso mukana, joka pianon kanssa auttoi pitämään tempon kasassa.

4.3 Joulun tähdet

Tämä melodia oli ensimmäinen, jonka olin joulukonserttia varten säveltänyt. Tein sen valmiiksi jo heinäkuussa, mutta koko laulu oli kaatua siihen, etten yksinkertaisesti keksinyt siihen sanoja. Yritin pitkään ja hartaasti saada keksittyä sanoitukset, mutta se ei vaan luonnistunut. Lopulta aloin epäröidä melodiaakin. Aloin säveltää sitä uudelleen, mutta uusi melodia ei kuitenkaan toiminut. Jossain vaiheessa olin vetämässä koko laulua pois konsertista, mutta saadessani lopulta sanoitus- ja suunnitteluapua Sanna Murtomäeltä ja Tähti Oksaselta, usko tähän lauluun palasi. Minulla oli visio, että laulu kertoisi tähdistä, ehkä tähtitaivaan katselusta jouluna. Lopulliset sanat lauluun teki Anne Ladders ja hän sai tavoitettua tekstissään todella hyvin ajatukseni. Tämän laulun orkesterikokoonpano oli viulu I, viulu II, sello, trumpetti, piano sekä vahvistettu kontrabasso. Pianolla ja kontrabassolla oli jälleen suuri vastuu pitää laulu rytmisesti kasassa, koska jouset soittivat käytännössä vaan obligatomaista teemaa kertosäkeessä. Laulussa on kaksi säkeistöä, jonka jälkeen trumpetti soittaa melodian ja sen jälkeen vielä kertaalleen palataan kertosäkeeseen. Tavoittelin trumpettisoolossa jazzahtavaa vaikutelmaa, jonka trumpettistimme toteutti erinomaisesti.

4.4 Sylvian joululaulu

Karl Collanin säveltämä *Sylvian joululaulu* on ollut aina yksi suosikkijoululauluistani. Olen kokenut sen aina sävyltään samaan aikaan surumieliseksi ja haikeaksi, mutta myös jotenkin toiveikkaaksi. Itseoppinut säveltäjä Karl Collan sävelsi laulun vuonna 1955 Sakari Topeliuksen runoon, jonka Topelius oli vuotta aikaisemmin kirjoittanut. Laulu kertoo häkkiin suljetusta linnusta. Joidenkin mukaan kyseessä on mustapääherttu, toisten mukaan taas lehtokerttu, joka ikävöin Suomeen. Päätyessäni siihen, että toteutan joulukonsertin, oli siis *Sylvian joululaulu* yksi varma valinta. Se oli myös ensimmäisiä sovituksia, jonka sain valmiiksi. Aloittaessani sovituksen tekoa, kuuntelin muutamia eri versioita laulusta. Kaikissa niissä oli tunnusmerkkinä kahdeksasosa-säestyskuvio, joka toistuu koko kappaleen. Tämä häiritsti minua ensin ja yritin kokeilla vääntää ja kääntää sovitusta niin, ettei kyseistä kuviota tarvitsisi tässä versiossa olla. Kuitenkin lopulta totesin, ettei laulu toimi ilman eteenpäin vievää säestyskuvioita, joten sisällytin sen sovitukseni. Alkusoitoksi puolestaan kaavailin ensin perinteistä versiota, mutta sovitustyön edetessä keksin siihen uudenlaisen alku- ja välisoiton. Näin sain lopulta tehtyä laulusta hieman persoonallisemman sovituksen, johon olin lopulta itsekkin tyytyväinen.

Sylvian joululaulu

Karl Collan
sov. Ville Koponen

Flute *mf*

Oboe *mf*

Clarinet in B \flat *mf*

Bassoon *mf*

Horn in F *mf*

Timpani *mp*

Tenor Solo

Violin I *mf* G A Fm G Em E#väh F#m F#m⁷

Violin II *mf*

Viola *mf*

Violoncello *mf*

Contrabass *mf*

Kuvio 4. *Sylvian joululaulun* alkusoittoa.

4.5 On joulu tullut taas

Pentti Hietanen on levyttänyt hienon tulkinnan Antti Nissilän sävellyksestä *Sanctus*. Tämä laulu oli mielessäni, kun kaavailin Samuli Moilaselle jotain juhlallista kappaletta. Tässäkin oli sanoituspulma – toisin sanoen sanoja ei ollut. Anne Ladders, kuunneltuaan aikansa tuskailuani, kirjoitti sanat. Seuraavana päivänä kirjoitin siihen melodian. Se tuli aika helposti. Laulussa ei lopulta ole juuri mitään yhteistä Nissilän *Sanctuksen* kanssa. *On joulu tullut taas* on samaan aikaan mahtipontinen, mutta myös haikeahko. Pidin itse tästä kappaleesta kaikista eniten. Kun kuulin Samulin laulavan sen ensimmäisen kerran orkesterin kanssa, koin että nyt olen onnistunut. Laulun yleisilme on juhlallinen ja julistava. Laulussa ei ole varsinaista kertosaettä, vaan kaksi erilaista osaa. Ensimmäisessä osassa kehoitetaan kuulijaa huomaamaan ympärillään erilaisia asioita liittyen joulun saapumiseen ja toisessa osassa todetaan, että joulu on

tullut taas. Yksi tärkeä elementti orkesterisovituksessa on patarummut, jotka alkurytmillään käynnistävät kappaleen sellon, basson ja fagotin soittaessa pitkää urkupistemäistä ääntä.

4.6 Konstan joululaulu

Konsta Jylhä (1910-1984) sävelsi *Joululaulun*, johon sanat kirjoitti Paavo Helistö. Alkuperäinen tarkoitukseni oli, että Samuli Moilanen olisi laulanut tämän laulun, mutta päädyin sitten soittamaan sen itse käyrätorvella. Tein sovituksen siitä käyrätorvelle ja jousikvintetille (2 viulua, alttoviulu, sello ja kontrabasso). Minusta oli myös konsertin kulun kannalta hyvä, että vastapainona ajoittain massiivisellekin orkesterisovituksille tuli vastapainona vähän pelkistetympi sovitus. Vasta tehtyäni sovituksen sain tietää, että alkuperäinen Erkki Melakosken tekemä sovitus oli tehty täysin samalle kokoonpanolle, sillä erotuksella että melodian lauloi laulusolisti.

4.7 Jouluaamu

Pyysin Tähti Oksasta tekemään tekstin, jonka ideana olisi ajatus siitä, kuinka ihanaa olisi, jos joulukuukin olisi joka päivä. Tämä ajatus kumpusi leikkimielisestä elämänfilosofiastani, jonka ajatus on se, että joulukuukin toimii ikään kuin kiintopisteenä koko elämälle. Vaikka menisi miten huonosti, vaikkei pääsisi elämässä eteenpäin, vaikka kuinka masentaisi, joulukuukin tulee aina uudestaan. Joulukuukin on juhla, joka irrottaa murheista ja arjen hankaluuksista. Tätä taustaa vasten laulun kertosäe: "*On murheet karanneet / ja huolenaiheet käyneet mailleen / kunpa voisin elää tän hetken joka ikinen aamu uudelleen*" oli aivan täydellinen. Kun teksti oli valmis, tein siihen duurissa kulkevan melodian. Kuitenkin jossain kohtaa koin, että melodia ja teksti eivät aivan kohtaa toisiaan. Lisäksi minua mietitytti, että oliko melodiassa liikaa samoja elementtejä kuin aiemmin säveltämässäni *Jouluaamu*-kappaleessa. Kokeilinkin vaihtaa säkeistö-osan moliin, joka muuttuu duuriksi kertosäkeessä. Tämä ratkaisu toimikin yllättäen. Lopuksi vaihdoin viimeisen säkeen vielä moliin duuriin.

4.8 Tähti tähdistä kirkkain

Kassu Halosen ja Vexi Salmen kynästä on lähtenyt useita hittejä. Kaksi tällaista joululaulua ovat *Sydämeeni joulun teen* ja *Tähti tähdistä kirkkain*. Alun perin olin

ajatellut ottaa laulun *Sydämeeni joulun teen* konserttiin. Kuitenkin moni lauluista oli mollivoittoisia ja vaikka halusin konserttiin hartaita tunnelmia, en halunnut sen kallistuvan liikaa mollisävytteiseksi. Siispä valitsin laulun *Tähti tähdistä kirkkain*. Laulussa on samantyyppinen kaava kuin omassa laulussa *Jouluaamu* - eli säkeistöosuus on mollissa, mutta kertosäe duurissa. Aika nopeasti sain idean englannintorvisoolosta, jolla kappale voisi alkaa. Tämän ympärille aloin rakentaa sovitusta.

4.9 Maailma jääkukkien takana

Olin kuullut pienenä mieskuoro Puijon laulun konsertissa Ilkka Aaltosen säveltämän ja sanoittaman laulun *Maailma jääkukkien takana*. Se teki minuun jo lapsena syvän vaikutuksen sekä melodian että sanoitusten puolesta. Konserttia suunnitellessa tiesin heti, että haluan tämän kappaleen mukaan konserttiin. Ajattelin, että laulu sopisi hyvin Samulin laulamaksi. Hieman minua epäilytti, koska teos on sävelletty alun perin mieskvartetille. Miten se toimisi yhden laulajan esittämänä? Ei auttanut muu, kuin kokeilla. Heti alusta saakka päätin kokoonpanoksi jouset ja oboen. Tämä piti koko sovitusprosessin ajan. Kirjoitin joihinkin paikkoihin alttoviulun tukemaan tenorisolistia melodiassa, muuten jouset soittavat pääasiassa sointumattomaista aihetta, jota oboe kommentoi aika-ajoin.

4.10 Oi jouluyö

Oi jouluyö on Adolphe Adamin lauluista tunnetuin. Hän sävelsi sen vuonna 1847 Placide Clappeaun sanoihin. Suomalaiset sanat siihen on tehnyt Kyllikki Solanterä ja sittemmin myös Mosse Viksted nimellä Martti Ojapuu. Tässä konsertissa käytimme Kyllikki Solanterän sanoja. Jos järjestää joulukonsertin, on itsestään selvää, että Adolphe-Adamin *Oi jouluyön* tulee sisältyä siihen. Näin ajattelin viime syksynä. Tämä oli kuitenkin yksi haastavimpia sovituksia. Teoksesta on tehty niin monia eri versioita ja se on myös niin perinteinen ja arvostettava laulu, että jos sitä lähtee työstämään, täytyy tehdä hyvää jälkeä. Yritin ensin kehittää uuden alku- ja välisoiton samaan tapaan kuin *Sylvian joululaulun* sovituksessa. Tulin kuitenkin pian siihen lopputulokseen, että laulu toimii parhaiten alkuperäisillä alku- ja välisoitoilla. Lopulta tuntui selkeimmältä, että piano aloittaa triolikuvion yksin, jonka jälkeen orkesteri tulee pikkuhiljaa mukaan, kunnes ns. kertosäkeessä (Siis kansat kaikki) kaikki ovat mukana.

Tähän kirjoitin 2. viululle ja sellolle pisteellisen kuvion, joka tekee aaltoilevan vaikutelman musiikkiin. Mielestäni tämä toimi hyvin. Kirjoitin laulusolistin pyynnöstä *Oi jouluyön* D-duuriin. Hän kuitenkin sittemmin pyysi sitä laskemaan Des-duuriin. Tässä sävellajissa kappale ei soinut aivan yhtä hyvin kuin D-duurissa, mutta toimi silti ihan hyvin.

4.11 Joulupaketti – joululaulupotpuri

Potpuri perustui vuonna 2012 kontrabasso-oppilailleni tekemään joululaulupotpuriin. Tässäkin oli ongelmallista löytää sopivat kappaleet, mutta kuin itsestään ne lopulta löytyivät.

Halusin pysyä näissä sovituksissa uskollisena alkuperäisille kappaleille. Siinä mielessä sovituksista tuli melko perinteisiä instrumentaaleja joululauluista.

4.11.1 Tonttujen jouluyö

Tonttujen jouluyön on säveltänyt ruotsalainen kansakoulunopettaja ja kuoronjohtaja Wilhelm Sefwe-Svensson (1849-1929) ja sanat puolestaan on tehnyt niin ikään kansakoulunopettaja Alfred Smedberg (1859-1925). Olen kokenut *Tonttujen jouluyön* aina huvittavana kappaleena. Siksi sovituksen piti olla humoristinen. Ajatus oli, että musiikki toimisi laulun sanojen kanssa. Laulu alkaa sanoilla: "Soihdut sammuu / kaikki väki nukkuu / väki nukkuu". Ensimmäisen säkeistön soittavat vain jouset pizzicatona. Seuraavissa säkeistöissä alkaa tapahtua: "Silloin tonttunjoukko varpahillaan / varovasti hiipii alta sillan". Mukaan tulevat fagotti ja klarinetti soittamaan melodiaa hiiviskellen. Kolmannessa säkeessä melodian soittavat huilu ja oboe, jonka jälkeen neljännessä säkeistössä kaikki soittavat melodian. Sen jälkeen moduloidaan D-duurista E-duuriin. Viimeisen säkeistön päättää jousen pizzicatojen ja patarumpujen vuoropuhelu, joka katoaa *Tonttujen jouluyön* hiljaisuuteen.

4.11.2 Varpunen jouluaamuna

Varpunen jouluaamuna on Otto Kotilaisen (1868-1936) kaunis sävellys Sakari Topeliuksen runoon. Kantavana teemana sovituksessani on I ja IV asteen vaihtelu siten, että ensin IV aste soitetaan duurissa muutaman kerran. Se tuo toiveikkaan vaikutelman siihen saakka, kunnes viimeisellä kerralla IV aste kuullaan sävellajiin

kuuluvana mollisointuna. Tämän jälkeen englannintorvi aloittaa melodian. Toisessa säkeistössä melodia vaihtuu huilulle, jota klarinetti ja sittemmin myös fagotti kommentoi. Viimeisellä kerralla melodia on jousilla, kunnes huipentuman jälkeen englannintorvi päättää kappaleen soittaen teeman. Vielä ennen loppua toiveikas IV aste välähtää kerran, kunnes laulu päättyy molliin.

Kulkuset

James Pierpontin (1822-1893) säveltämä *Kulkuset (Jingle Bells)* toi hyvää kontrastia iloisuudellaan ja riehakkuudellaan *Varpunen jouluaamuna* -laulun jälkeen. Tässä kappaleessa trumpetti on hyvin tärkeässä roolissa, soittaen melodiaa, jota käyrätorvi välillä kommentoi lyhyesti. B-osassa viulujen kuudestoistaosakuvio värittää jouluista maisemaa B-osassa.

4.11.3 Koska meillä on jouluku

Tämä perinteikäs, saksalainen joululaulu päätyi mukaan, koska pidin lapsena kyseisestä kappaleesta. Sovituksesta tuli melko lyhyt ja ytimekäs. Ensimmäisessä säkeistössä melodian soittaa alttoviulu ja klarinetti, sellojen säestäessä. Toisella kerralla ja kolmannella kerralla melodian soittavat puolestaan huilu ja oboe, jousien säestäessä. Viimeisellä kerralla melodiaa kokeilee vielä trumpetti ja käyrätorvi, mutta sävellaji vaihtuukin duurista molliksi. Fagotin, klarinetin ja huilun saattelemana päädytään lopulta 4/4 tahtilajiin, jossa vain viulut jäävät soittamaan pizzicatorytmiä ja näin jatketaan suoraan seuraavaan kappaleeseen, joka on *Heinillä härkien*.

4.11.4 Heinillä härkien

Ranskalainen joululaulu *Heinillä härkien* on aina ollut minulle jotenkin vieras. Kuitenkin ajattelin, että siitä voisi tehdä kauniin jousisovituksen. Lähtökohtana oli tehdä sovitukset, missä olisi paljon pidätyksiä ja kauniita korukuvioita. Lopputuloksesta tuli kuitenkin hyvin toisenlainen, omalla tavallaan jopa synkähkö sovitukset. Sello esittelee alussa teemanpätkän, jonka soittaa myöhemmin I viulun ja alton soittaman utuisen melodian päälle. Kontrabasso tuo jännittyneen tunnelman soittamalla urkupistettä loppuhuipennukseen saakka, jossa kaikki soittajat tulevat mukaan. Kun jännite on purkautunut, palataan takaisin alkuteemaan, jouset soittavat pizzicatoja ja sello

muistelee aloittamaansa teemaa, kunnes se kaikki katoaa täydelliseen hiljaisuuteen. Kirjoitin loppuun esitysmerkiksi *pppp*. Tämä oli mielestäni yksi onnistuneimmista sovituksistani.

The image shows two staves of musical notation. The top staff is a full orchestral score for the beginning of the piece 'Heinillä härkien'. It includes parts for Violin 1, Violin 2, Violin II, Viola, Violoncello (two parts), and Contrabass. The notation includes dynamic markings like *pizz* and *mp*, and performance instructions like *arco*. The bottom staff is a rehearsal mark 'A' starting at measure 9, showing the same instruments with a repeat sign and a first ending instruction '1 kerta hys!'.

Kuvio 5. Heinillä härkien –kappaleen alkua.

4.11.5 Jouluyö, juhlayö

Itävaltalaisen urkuri Franz Gruberin (1778-1863) säveltämää laulua Jouluyö, juhlayö tituleerataan "maailman tunnetuimmaksi joululauluksi". (Similä, 2002) Ideat *Jouluyö, juhlayö* -sovitukseen lähti liikkeelle heti, kun olin päättänyt toteuttavani joulukonsertin. Ajatuksena oli lähteä hyvin vaatimattomasti liikkeelle vain yhdellä instrumentilla ja kasvattaa soittajamäärää aina uuden säkeen alkaessa. Tämä onnistui melko hyvin. Lisäksi *Jouluyö, juhlayö* toi taas valoa *Heinillä härkien* -kappaleen hieman synkkienkin vivahteiden jälkeen soitettuna. Huilu aloittaa rauhallisesti melodian, johon oboe, klarinetti ja myös fagotti yhtyvät. Tämän avauksen jälkeen käyrätorvi liittyy mukaan

soittaen melodiaa huilun kanssa. Myös jouset aloittavat rauhalliset säestyskuvionsa. Teemaa kasvatetaan kahden säkeistön verran, päädytään fermaatille, jonka jälkeen kontrabasso ja fagotti löytävät urkupisteen, jonka päälle eri soittimet tuovat jälkikaikuja melodiasta. Viimeisenä teemansa soittaa käyrätorvi, joka huipentuu loistokkaasti fermaatille, missä koko orkesteri kasvattaa nyanssin vielä kerran voimakkaaksi.

4.12 Arkihuolesi kaikki heitä

Leevi Madetojan (1887-1947) säveltämä ja Alpo Noposen (1862-1927) sanoittama *Arkihuolesi kaikki heitä* on yksi suosikkijoululaulustani. Olin kaavaillut laulua ensin Emman laulamaksi ja tehnyt raakaversion sovitukselta. Tarkoitus oli tehdä soljuva ja rauhallinen sovitus, mutta tässä vaiheessa Emmalla oli jo neljä laulua esitettävänä, joten tulin siihen tulokseen, ettei laulua konserttiin. Viimeisellä viikolla ennen konserttia minua vaivasi ajatus siitä, että olisi hienoa saada encore konsertin loppuun. Kuitenkin ongelmana oli, että Samulille ja Emmalle ei ollut yhtään yhteistä laulua enkä sellaista enää olisi ehtinyt säveltääkään. Mutta minusta tuntui myös ikävältä, jos vaan toinen solisteista olisi esittänyt ylimääräisen numeron. Kun mieleeni tuli, että olin jo aloittanut *Arkihuolesi kaikki heitä* -sovitusta, minulla välähti. Entä jos tekisin siitä mahtipontisen sovituksen, silloin se toimisi loppunumerona. Niinpä väänsin vielä viime metreillä tämän sovituksen loppuun. Lauloin itse ensimmäisen säkeistön, Emman ja Samulin tullessa toiseen säkeistöön mukaan. Näin saimme konsertin lopetettua tyylikkäästi. Ensimmäisessä säkeistössä säestävät vaan jouset, mutta toisessa säkeistössä koko orkesteri tulee mukaan. Trumpetin fanfaarit siivittävät laulun kohti loppuaan.

5 Pohdinta

Joulukonsertti onnistui melko hyvin. On selvää, että joitain kappaleita olisi pitänyt harjoitella enemmän. Jätin myös sovituskoekokouksen orkesterin kanssa viime tippaan. Pahimmassa tapauksessa kirjoittamani musiikki ei olisikaan toiminutkaan orkesterin soittamana ja olisin saattanut joutua kirjoittamaan nuotit aivan uusiksi. Olisin myös tarvinnut selkeämmän aikataulun sovituskoouksen ja sävellysten loppuunsaattamiseksi. Hyvin pitkälle syksyyn minulla oli vielä palaset hukassa eikä konsertin rakenne ollut lainkaan selvä. Toisaalta olin ilmeisesti alitajunnassani pyöritellyt näitä asioita, koska lopulta rakenne osoittautuikin hyvin toimivaksi. Joka tapauksessa olisin säästänyt

paljon harmaita hiuksia, jos minulla olisi ollut jonkinlainen selkeä suunnitelma, miten edetä. Toisaalta en saanut tätä opinnäytetyötä varten juuri lainkaan ohjausta, koska opiskelin lisääjällä. Siispä itsenäiseksi suoritukseksi koko prosessi oli ihan onnistunut.

Alkulähtökohtani kesällä 2014 oli ristiriitainen - konsertti tuntui samaan aikaan hyvin absurdilta ja silti täysin mahdolliselta. Vaikka toisaalta pidin selvänä, että pystyisin sen järjestämään, minulla ei ollut aiempaa kokemusta näin laajasta produktiosta.

Produktiossa oli monta aspektia, jotka tuntuivat pelottavilta. Jo lähtökohtaisesti omien hengentuotteiden tuominen muiden kuultavaksi kammotti minua yllättävän paljon. Myös kapellimestarina toimiminen jännitti minua. On aivan eri asia johtaa oppilasorkesteria, kuin hypätä kapellimestariksi opiskelukavereiden ja kollegojen eteen. "Enhän minä mikään kapellimestari ole" ajattelin sata ja yksi kertaa. Kuitenkin lopulta tämä tilanne ei tuntunut lainkaan niin kamalalta, suorastaan nautin siitä. Sain jotenkin lopulta itseni uskomaan siihen, että nämä ovat minun sovituksiani ja sävellyksiäni ja minä tiedän, miten niiden kuuluu mennä. Lisäksi orkesterilaisten lämmin vastaanotto ja kannustus olivat ensiarvoisen tärkeitä minulle.

Prosessina koko produktio kehitti monia osa-alueita. Kehityin eittämättä sovittajana ja ehkäpä kapellimestarinakin. Uskoisin myös konsertin järjestämisen olevan seuraavalla kerralla vähän helpompaa.

Suurimmaksi osaksi koin tämän produktion taisteluksi itseäni vastaan. Välillä epätoivo ja negatiiviset tunteet olivat niin vahvoja, etten pystynyt edistämään sovituksiani, vaikka kuinka olisin halunnut. Kuitenkin lopulta voin sanoa voittaneeni itseni onnistuttuani hankaluuksista huolimatta saattamaan projektin loppuun. Nyt tiedän, että jatkossakin minun on mahdollista selvittää samankaltaisista haasteista.

Konsertin jälkeen sain useilta ihmisiltä palautetta siitä, kuinka jouluinen olo heille konsertissa tuli. Olin siitä todella iloinen – olihan konsertin tarkoituskin olla "hyvän mielen konsertti". Sain myös kuuntelemassa olleilta konservatorion opettajilta hyvää palautetta sovituksistani ja sävellyksistäni. Negatiivista palautetta sain nuotinnuksistani, jotka olivat paikoitellen hieman puutteelliset esitysmerkkien osalta. Jos minulla olisi ollut enemmän aikaa, olisin ehtinyt tehdä tarkemmat merkinnät nuotteihin. Ensi kerralla otan tämän paremmin huomioon.

Jotkut orkesterilaiset hämmästelivät sitä, kuinka saatoin yhdessä konsertissa tehdä niin montaa asiaa: johtaa, soittaa käyrätorvea sekä kontrabassoja, juontaa ja laulaakin. Minulle tämä oli kuitenkin aivan normaalia. Olisin todennäköisesti kokenut konsertin jopa tylsäksi, jos olisin ollut pelkästään yhdessä roolissa. Pääsin siis tavoitteeseeni - sain järjestettyä konsertin, onnistuin sovitus- ja sävellystyössä sekä sain hyödynnettyä monipuolisuuttani muusikkona. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin.

Lähteet

Bertlin, Anna-Miina. 2013. ”Ei ole yhtä oikeaa tapaa – näin tein ensimmäisen kappaaleeni”. Opinnäytetyö. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

1994. Hummeripoikien joulu (sävelmäkokoelma). Helsinki. SULASOL.

2011. Hyvää joulua! - suosituimmat joululaulut. Helsinki. F-kustannus.

2002. Kultainen joululaulukirja. Jyväskylä. Gummerus.

Marvia, Einari toim. 1996. Oi jouluyö - kauneimmat joululaulut. Porvoo. WSOY.

Puukki, Mirjam. 2014. This is me – omat sävellykset. Opinnäytetyö. Savonia AMK.

Pajamo, Reijo. 2011. Joululaulujen kertomaa. Tikkurila. REPALÉ-kustannus.

Pajamo, Reijo. 1982. Taas kaikki kauniit muistot - Joululaulujen taustat ja tarinat. Porvoo. WSOY.

Similä, Markus. 2002. Rakkaimmat joululaulut ja niiden tekijät. Arkihuolesi kaikki heitä. Jyväskylä. Gummerus.

Tahtipuikko. 30. joulukuu 2009. [Haettu 2.2.2015 osoitteesta http://tahtipuikko.blogspot.fi/2009_12_01_archive.html].

Käsiohjelma

VILLEIMMÄT JOULULAULUT
Joensuun konservatorion salissa
13.12.2014 klo 18

estradiilla
JOULUORKESTERI

Laulusolisteinaan
Emma Piitulainen

&

Samuli Mollanen

sovitukset ja
musiikin johto

VAPAA PÄÄSY
TERVETULOAI

Ville Koponen

JOENSUUN
KONSERVATORIO

Metropolia

Ohjelma

Tonttuparaati ääv. Kurt <u>Nosak</u>	<i>Joulunorkkateri</i>
Joululaula ääv. Masi <u>Tormé</u> , aen. Robert Walls, suom. R. Paakkunainen	
Joulun tähdet ääv. Ville <u>Koponen</u> , aen. Finns <u>Koddra</u>	<i>Emma Piitulainen</i>
Šylvian joululaula ääv. Kari <u>Collen</u> , aen. S. Topelius suom. M. Korpilahti	
On joulua tullut taas ääv. Ville <u>Koponen</u> , aen. Finns <u>Koddra</u>	<i>Semuli Moilanen</i>
Konstan joululaula ääv. Konsta <u>Jylhä</u>	<i>Ville Koponen, Käyrätorvi</i>
Joulusaama ääv. Ville <u>Koponen</u> , aen. Tähti <u>Oksanen</u>	
Tähti tähdistä Kirkkain ääv. <u>Kasari</u> Helonen, aen. Vexi <u>Salmi</u>	<i>Emma Piitulainen</i>
Maa ilma jää Rukkiön takana ääv./aen. Ilkka <u>Heltanen</u>	
Oi joulugö ääv. <u>Idolphe</u> Idem, suom. Kullikki <u>Solentzä</u>	<i>Semuli Moilanen</i>
Joulupaketti - joululaalupoturi	<i>Joulunorkkateri</i>

Kaikki sovitukset: Ville Koponen

Emma Piitulainen on joensuulaislähtöinen laulaja ja viulisti. Emma on esiintynyt useissa eri produktioissa. Hän on ollut solistina mm. Joulumieltä jokaiselle -konsertissa 2013 ja Joensuun konservatorion Salonkiorkesterin konserttikiertueella Petroskoissa ja Kostamuksessa, keväällä 2014. Hän on soittanut myös viulua monissa eri orkestereissa ja kokoonpanoissa. Emma on muusikkona hyvin moniulotteinen ja kiinnostunut erilaisista musiikkityyleistä. Hänen suurin intohimonsa on kuitenkin tanssimusiikki ja tänä syksynä julkaistiinkin **Juxta** kanssa yhteistyönä tehty **trance**-kappale "Without You" Magic Island **Recordings** kautta. Syksystä 2014 lähtien Emma on opiskellut Tampereen Ammattikorkeakoulun teatterimusiikkiinjalaa laulua.

Samuli Moilanen on työskennellyt ammatikseen esiintyvänä laulajana, pianistina ja näyttelijänä vuodesta 2004. Samuli tekee vuosittain noin 80 esiintymistä suurista tapahtumista pieniin yksityistilaisuuksiin ja on pitänyt soolo-konsertteja ja esiintynyt solistisissa tehtävissä myös ulkomailla mm. Ruotsissa, Floridassa, Israelissa ja Petroskoissa (Kansallisteatteri). Samulin konserttiohjelmisto on laaja ja sisältää musiikkia aina Puccinin ja Verdin tenoriaarioista viihde ja rockmusiikkiin. Samulin konserttiohjelmistoa löytyy myös useilta levytyksiltä. Tällä hetkellä Samuli työskentelee **The LittleBigMusic** ohjelma- ja konserttitoimiston johtajana. Vuoden 2010 lokakuussa Samulille myönnettiin Apollo ry:n kulttuuripalkinto kymmenvuotisesta yrittäjyydestä sekä maaseudun kulttuuritoiminnan elävöittämisestä.

Ville Koponen on joensuulainen **käytäntö**-soittaja, kontrabasisti ja melkein valmis musiikkipedagogi. Hän opiskelee Sibelius-Akatemiassa, Metropolia AMK:ssa sekä Joensuun konservatoriossa. **Villeimmät joululaulut** on Ville Koposen opinnäytetyökonsertti Metropolia Ammattikorkeakouluun.

Ville päätyi Joensuuhun toukokuussa 2011, tullessaan vuodeksi Karjalan sotilasosittokuntaan töihin. Sen jälkeen hän toimi parin vuoden ajan kontrabassonsoitonopettajana Kuopion konservatoriossa ja toimii satunnaisesti avustajana Joensuun kaupunginorkesterissa. Hän esiintyi myös Joensuun kaupunginorkesterin kontrabassosolistina keväällä 2013.

Jouluorkesterissa soittaa opiskelijoita Joensuun ja Kuopion konservatorioista, Turun Taideakatemiasta, Sibelius-Akatemiasta sekä muusikoita Kuopion ja Joensuun kaupunginorkestereista.

Jouluorkesterin muusikot:

Piano

Petra Immanuel

I Viulu

*Timo Kapanen, konserttimestari**Naara Rämö**Agda Parkka**Ilona Piirainen*

II Viulu

*Anne Ladders**Maria Ikonen**Riina Huttunen**Marja Kinnunen**Petra Immanuel*

Alttaviulu

*Marja-Liisa Kapanen**Uti Koistinen**Hans Ladders*

Sello

*Kalle-Pekka Kapanen**Saara Hojia**Tähti Oksanen*

Kontrabasso

Heikki Helske

Huilu

Heidi Riikonen

Oboe, englannintorvi

Jaana Parkkinen

Klarinetti

Eiina Lukkarinen

Fagotti

Dóra Maróczy

Käyrätorvi

Pertti Vattulainen

Trumpetti

Matti Rajas

Lyömäsoittimet

Katariina Kotila

Suuret kiitokset seuraaville:

Anne Ladders

Tähti Oksanen

Sanna Murtomäki

Eetu Haverinen

Maija Müller

sekä solisteille, muusikoille, ystäväilleni ja kaikille, jotka ovat tukeneet minua tässä produktiossa!